

Нивчик О.М., здобувач ступеня вищої освіти
магістр за спеціальністю “Право” 7 групи 6
курсу факультету №1 ННІ №4 НАВС,
Науковий керівник:
Охріменко І.М., професор кафедри
управління та роботи з персоналом НАВС

СТИЛІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ОРГАНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Загалом в сучасній літературі зустрічаються різні інтерпретації визначення стилю управлінської діяльності керівника органу Національної поліції України, проте, на наш погляд, найбільш повним є його розуміння як сукупності найхарактерніших й стійких методів вирішення завдань і проблем, які використовуються керівниками цих органів у своїй практичній діяльності.

Найпопулярнішою й на даний час залишається класична типологія стилів керівництва, розроблена в 30-ті роки XX століття німецьким вченим Куртом Левінім, згідно якої розглядаються такі три провідні стилі керівництва: авторитарний, демократичний і ліберальний.

Так, зокрема, авторитарне (директивне) керівництво – стиль управлінської діяльності, якому притаманні централізація повноважень й нав’язування підлеглим думки керівника під час прийняття рішень. Авторитарному стилю характерне одноособове прийняття рішень з усіх питань, слабкий інтерес до працівника як до особистості. Керівник управляє підлеглими завдяки владі офіційної посади, обумовленої ієрархічною структурою організації. Він очікує від підлеглих відповідного підпорядкування, саме тому передусім застосовуються методи

впливу у вигляді наказів, розпоряджень. Керівник сам визначає цілі та завдання діяльності, суворо контролює їх виконання. Слід наголосити, що управлінець такого типу, володіючи достатніми повноваженнями, нав'язує свою волю виконавцям, одноосібно приймає і скасовує рішення, не дає можливості виявити ініціативу підлеглих; категоричний, часто різкий з колегами. Завжди наказує, наставляє, але ніколи не просить. Основний зміст його управлінської діяльності складається з вказівок і команд. Все нове сприймається таким керівником з обережністю, або взагалі не сприймається. В своїй професійній діяльності такий керівник практично користується одними й тими ж методами управління.

У той час, демократичний стиль управлінської діяльності керівника органу Національної поліції заснований на залученні працівників (персоналу) до процесу прийняття рішень та вироблення трудового регламенту. Демократичний стиль характеризується прагненням керівника до вироблення колективних рішень, інтересом до неформальних стосунків. Цілі діяльності узгоджуються із підлеглими. При розподілі видів діяльності враховуються побажання членів колективу. Оцінка співробітників проводиться за відомими для всіх критеріями. Зазвичай такий стиль встановлюється, коли до управління територіальним органом Національної поліції приходить кваліфікована, розумна, але трохи нерішуча людина. Нерішучість в цьому випадку є не стільки якістю його характеру, скільки наслідком розуміння складності, багатофакторності явищ, з якими доводиться мати справу. У такого управлінця наявне прагнення дослухатися до авторитетної думки, зіставити з нею свою позицію, вивірити її в ході взаємодії. У разі потреби він не нехтує й додатковою інформацією, а також чужим досвідом. Отже, інтерес до іншої

точки зору й обговорення проблеми під час прийняття рішень носять аж ніяк не формальний характер, що чітко відчувається учасниками такого обговорення. При цьому прийняття рішення залишається прерогативою керівника. Необхідно відзначити, що демократичний стиль зовсім не скасовує принцип єдиноначальності. Приєднуючись до колегіально виробленого рішення, керівник перетворює його з проекту в документ й несе особисту відповідальність за організацію виконання. Проте на відміну від авторитарного стилю це аж ніяк не звільняє від відповідальності інших учасників процесу прийняття рішень. Керівник, використовуючи переважно демократичний стиль, прагне вирішувати питання колегіально, інформувати підлеглих про стан справ, правильно реагувати на критику. У спілкуванні з підлеглими ввічливий і доброзичливий, перебуває в постійному контакті, частину управлінських функцій делегує іншим фахівцям, довіряє підлеглим.

Ліберальний (пасивний) стиль управлінської діяльності керівника органу поліції – це стиль, за яким начальник найчастіше не втручається в роботу підлеглих, надаючи їм самостійність дій. Свої рішення він втілює у форму рекомендацій й порад, яких працівники можуть й не дотримуватися за наявності більш ефективного способу досягнення поставленої мети. Ліберальний стиль управління передбачає прагнення керівника усунути від прийняття рішень або перекласти це завдання на інших представників керівної ланки. Управлінець, який обрав такий стиль, надає повну свободу дій своїм підлеглим. Необхідну інформацію він надає на прохання персоналу. Керівник з ліберальним стилем керівництва практично не втручається в діяльність колективу, а працівникам надана можливість індивідуальної та колективної творчості. Такий фахівець з підлеглими зазвичай чемний,

готовий скасувати прийняте раніше рішення, особливо якщо це загрожує його авторитету.

Отже, наведені варіанти стилів управлінської діяльності керівника органу Національної поліції України дозволяють зробити висновок щодо необхідності гнучкого підходу до здійснення керівництва. Щоб точно оцінити ситуацію, на нашу думку, управлінець повинен добре уявляти завдання та можливості підлеглих, їх потреби, напрями реалізації наданих повноваження, обсяг та якість службової інформації. Звідси управляти – означає чітко розуміти, що належить зробити і як це зробити найкращим й найефективнішим способом.